

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie"

Mauritskade 21
2514 HD Den Haag
tel. 070 - 361 30 61

Financieel jaarrapport 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	Pagina	2
Hoofdbestuurverslag	Pagina	3
Hoofdbestuurssamenstelling	Pagina	5

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019	Pagina	8
Staat van baten en lasten over 2019	Pagina	9
Algemene toelichting op de balans en staat van baten en lasten (inclusief organen)	Pagina	11
<i>Bestemming van saldo baten en lasten</i>	<i>Pagina</i>	19
VVD-organen	Pagina	28

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	Pagina	30
Statutaire bepalingen	Pagina	31

Bijlagen

Staat van baten en lasten over 2019 van het Algemeen Secretariaat van de VVD	Pagina	33
Gelieerde neveninstellingen	Pagina	35

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Voorwoord

Dit jaarrapport geeft het overzicht van de financiële ontwikkelingen van de VVD in 2019.

Er is in 2019 weer hard gewerkt om de VVD nog mooier te maken. We hebben succesvolle campagnes gevoerd voor de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen als ook voor het Europees Parlement. Bij alle verkiezingen kunnen we trots zijn op de resultaten.

We blijven een prudent financieel beleid voeren om de Vereniging op lange termijn gezond te houden én verkiezingen te blijven winnen. Op deze manier kunnen we blijven bouwen aan een steeds beter en liberaler Nederland. Zo is ook in 2019 weer een gezond financieel jaar neergezet, ondanks de uitdagingen door lagere ledenaantallen en hoge verkiezingskosten. Vanuit het Algemeen Secretariaat is zeer kostenbewust geopereerd zodat we op de normale "run" een positief resultaat behaalden. Door ook verantwoord om te gaan met de verkiezingskosten is het totale resultaat in 2019 conform plan verlopen. Mede hierdoor hebben we de algemene reserve iets kunnen verhogen om daarmee te voldoen aan de wens van de leden om een financieel sterke Vereniging te behouden.

Ik dank de vele penningmeesters en andere vrijwilligers voor hun enorme bijdrage aan de VVD in het afgelopen jaar. Ook heel veel dank aan alle medewerkers van het Algemeen Secretariaat voor hun harde werk...zonder hen zou de VVD stilstaan.

Laten we blijven bouwen aan een steeds betere partij in een steeds betere samenleving...

Ton van Nimwegen
Landelijk penningmeester

Hoofdbestuur en directie

Het hoofdbestuur van de VVD bestaat op 31 december 2019 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed. Het hoofdbestuur vergaderde in 2019 elf maal.

De landelijke algemene vergadering benoemt de leden van het hoofdbestuur voor een periode van drie jaar. Daarna kan de landelijke algemene vergadering een lid van het hoofdbestuur één keer herbenoemen voor een periode van nog eens drie jaar. Het hoofdbestuur, de netwerken en de regio's zijn bevoegd kandidaten te stellen.

Het hoofdbestuur legt aan de landelijke algemene vergadering ten minste één keer per jaar verantwoording af over de realisatie van de landelijke activiteiten en de realisatie van de doelstellingen van de vereniging. Dit jaarrapport maakt daarvan onderdeel uit.

De uitvoering van taken van het hoofdbestuur ligt bij het VVD-secretariaat. Dit secretariaat staat onder leiding van Stephanie ter Borg, directeur. De directeur van het VVD-secretariaat verricht haar werkzaamheden onder de verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur.

De VVD-organen (lokale netwerken en regio's) gebruiken een eigen, op de lokale situatie toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem. De eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van het lokale bestuur en de lokale algemene vergadering staan daarbij voorop. De decentrale partijstructuur kan kwetsbaar zijn, maar in de praktijk van afgelopen jaren is gebleken dat financiële overschrijdingen waar geen dekking tegenover staat beperkt zijn gebleven. Voor de tot standkoming van het jaarrapport 2019 hebben 95% van de VVD-organen het eigen jaarrapport 2019 tijdig aangeboden.

Lokale netwerken en regio's

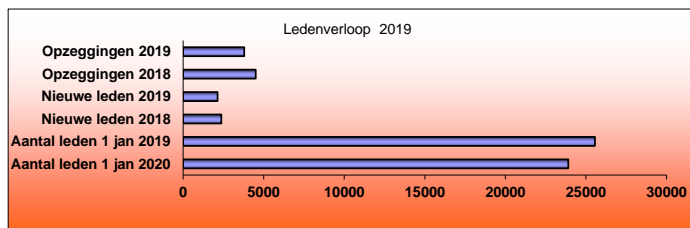
De 156 lokale netwerken en de 6 regio's hebben allen een eigen bestuur dat door de betreffende leden is gekozen. Dikwijls geholpen door andere vrijwilligers hebben deze besturen activiteiten uitgevoerd met als doel het vinden van antwoorden op lokale vraagstukken.

Leden

De leden vormen de ruggengraat van de partij. Binnen de partij zijn circa 956 vrijwilligers actief in het besturen van een lokaal netwerk of regio.

Naast deze vrijwilligers zijn op peildatum 31-12-2019 1.177 gemeenteraadsleden en 85 statenleden dagelijks actief voor de partij. Daarnaast verrichten 15 gedeputeerden, 201 wethouders en 105 burgemeesters in 220 Nederlandse gemeenten, bestuurstaken. Ook waren er op peildatum 72 personen actief in de Waterschapsbesturen.

Het ledenaantal is per saldo met 1.656 afgenomen tot 23.901 aan het begin van het nieuwe boekjaar (2020).

Eigen vermogen / Overige reserve

Het streven van het hoofdbestuur is erop gericht om een continuïteitsreserve te vormen ter grootte van één keer de totale jaarkosten, exclusief kosten verkiezingen, van het algemeen secretariaat. Het deel van de reserve dat is opgebouwd door de VVD-organen, wordt niet in dit beleid betrokken. Reden hiervan is dat door de decentrale partijstructuur deze VVD-organen zodoende vrij zijn om over het door hen opgebouwde deel van de reserve te kunnen beschikken.

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Het toevoegings-, onttrekkingsvoorstel van het saldo van baten en lasten van € 75.845,- positief van het Algemeen Secretariaat treft u in de overige gegevens aan op pagina 18 van dit jaarrapport.

De ledenvergaderingen van een regio en lokaal netwerk besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk.

Begroting 2020 algemeen secretariaat

Tijdens de landelijke algemene vergadering van 23 november 2019 is de begroting 2020 van het algemeen secretariaat goedgekeurd door de leden. Deze begroting is begin 2020 aangevuld op basis van extra beschikbaar gekomen subsidiegelden. De ophoging van de subsidie komt voort uit: Nota over de toestand van 's Rijks Financiën; Motie; Motie van het lid Jetten c.c.s. over verhogen van het budget voor de ondersteuning van parlementariërs en de subsidie aan politieke partijen.

Baten

Inkomsten	€ 5.009.000
Doorbelastingen / diensten aan derden	€ 749.000
	<u>€ 5.758.000</u>

Lasten

Personeelskosten	€ 1.877.000
Bureaunkosten	€ 572.000
Huisvestingskosten	€ 179.000
Bestuurskosten	€ 97.000
Activiteitenkosten	€ 2.748.000
	<u>€ 5.473.000</u>

Saldo	€ 285.000
-------	-----------

Vooruitblik 2020

We zijn 2020 ambitieus begonnen. Na goede verkiezingsresultaten in 2019 en een enorm belangrijke opkomende Tweede Kamerverkiezing in 2021 is het belangrijk dat we in 2020 momentum houden en zorgen dat we de meest invloedrijke partij blijven en de verdere basis bouwen om ook in 2021 de grootste partij te blijven.

Zodoende werken we dit jaar verder aan ledenwerving en ledenbehoud, met name ook in het licht van moties die eind 2019 op de ALV zijn ingediend om hier meer aandacht aan te besteden. We doen dit vanuit twee belangrijke peilers: zowel het aantrekkelijk maken om tegen lage contributie bij de VVD te kunnen komen alsook het prudente financiële beleid van de Vereniging te versterken zodat we voldoende middelen behouden om verkiezingen te kunnen blijven winnen.

Zoals vermeld, blijft prudent financieel management cruciaal om de Vereniging financieel gezond te houden. Zodoende wordt strak binnen budgetten geopereerd en wordt verder gewerkt om de reserves van de Vereniging te vergroten en hiermee de VVD gezond te houden.

In maart 2020 werden de gevolgen van het Coronavirus goed zichtbaar in Nederland. Ook de Vereniging heeft zich aan de RIVM adviezen aangepast. De gevolgen die het Coronavirus met zich meebrengt, zijn binnen de Vereniging op meerdere gebieden zichtbaar. Zo zijn veel geplande evenementen afgelast of uitgesteld, een aantal bijeenkomsten wordt virtueel georganiseerd en het Hoofdbestuur doet de vergaderingen ook virtueel. De mate waarin op kortere termijn evenementen aangepast of regulier kunnen plaatsvinden, is mede afhankelijk van de duur en omvang van de door de overheid genomen en nog te nemen maatregelen. Het uitgangspunt is en blijft dat de gezondheid van alle betrokkenen voorop staat.

De gevolgen van het Coronavirus op de financiële positie van de VVD lijken vooralsnog beperkt te blijven. De primaire werkzaamheden van de VVD zijn afgestemd op en worden gefinancierd op basis van de Wet Financiering Politieke Partijen. Op grond van onze analyses van de huidige situatie en mogelijke toekomstscenario's is dit financiële jaarrapport 2019 opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de Vereniging. Wel worden zowel voor de activiteiten uit het jaarplan 2020 als de eventuele financiële gevolgen verschillende scenario's voor 2020 en 2021 ontwikkeld. We blijven de ontwikkelingen dagelijks volgen en zullen bijsturen waar nodig.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Den Haag, 13 juni 2020
Hoofdbestuur,

Partijvoorzitter
Mevrouw C. van der Wal-Zeggelink

Landelijk penningmeester
De heer dr. A. van Nimwegen

Algemeen secretaris
Mevrouw drs. A. G. van Veen-Koopal

Vice voorzitter
De heer drs. E.J.M. Wetzels

Bestuurslid
De heer M.J.M. Krom

Bestuurslid
De heer R. de Heer

Bestuurslid
De heer L. W. Salemink

Samenstelling hoofdbestuur en directie per 31 december 2019

Partijvoorzitter

Mevrouw C. van der Wal-Zeggelink
Tijdstip van eerste benoeming 21-5-2016
De lopende termijn van benoeming 2e periode
Geboortedatum 13-11-1973
Beroep Gedeputeerde provincie Gelderland
Functie Partijvoorzitter Vereniging VVD, Den Haag

Vice voorzitter

De heer drs. E. J. M. Wetzels
Tijdstip van eerste benoeming 20-5-2017
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 12-8-1959
Beroep Directeur eigenaar Polyfluor Plastics BV
Functie Vice-voorzitter Vereniging VVD, Den Haag

Algemeen secretaris

Mevrouw drs. A. G. van Veen-Koopal
Tijdstip van eerste benoeming 24-11-2018
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 17-2-1966
Beroep Directeur stadsdeel Scheveningen.
Functie Algemeen secretaris Vereniging VVD, Den Haag

Landelijk penningmeester

De heer dr. A. van Nimwegen
Tijdstip van eerste benoeming 25-11-2017
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 7-1-1969
Beroep Directeur Operations Rabobank
Functie Landelijk penningmeester Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

De heer M.J.M. Krom
Tijdstip van eerste benoeming 29-11-2014
De lopende termijn van benoeming 2e periode
Geboortedatum 5-7-1958
Beroep Eigenaar Michiel Krom Consultancy
Functie Hoofdbestuurslid communicatie en campagne Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

De heer R. de Heer
Tijdstip van eerste benoeming 15-6-2019
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 7-4-1971
Beroep Wethouder gemeente Zwolle
Functie Hoofdbestuurslid ledenwerving en fondsenwerving Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

De heer L. W. Salemink
Tijdstip van eerste benoeming 26-5-2018
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 22-3-1984
Beroep Manager Metropoolregio Amsterdam
Functie Hoofdbestuurslid opleiding en talentmanagement Vereniging VVD, Den Haag

Directie per 31 december 2019

Mevrouw mr. S. J. A. ter Borg
Geboortedatum 21-7-1983
Functie Directeur

Jaarrapport VVD 2019

Balans per 31 december 2019

(voor bestemming saldo baten en lasten)

	Toelichting paragraaf	31 december 2019	31 december 2018
(in euro's)			
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	255.178	3.750
Materiële vaste activa	2	<u>147.494</u>	<u>145.416</u>
		402.671	149.166
Vlottende activa			
Financiering Politieke Partijen	3	479.975	468.803
Vorderingen en overlopende activa	4	437.046	716.048
Liquide middelen	5	<u>5.634.334</u>	<u>5.742.184</u>
		6.551.355	6.927.034
		<u>6.954.026</u>	<u>7.076.200</u>
Passiva			
Verenigingsvermogen			
Bestemmingsreserves	6	2.210.739	3.711.630
Overige reserve		3.703.333	3.873.361
Onverdeeld resultaat		<u>310.587</u>	<u>-1.670.918</u>
		6.224.660	5.914.073
Kortlopende schulden			
Crediteuren	7	396.800	799.302
Belastingen en premies sociale verzekeringen		100.890	17.651
Overige schulden en overlopende passiva		<u>231.676</u>	<u>345.174</u>
		729.366	1.162.127
		<u>6.954.026</u>	<u>7.076.200</u>

Staat van baten en lasten over 2019

	Toelichting paragraaf	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
(in euro's)				
Baten				
Contributies	8	2.919.830	2.350.963	2.475.436
Overige baten	9	863.370	747.571	1.542.139
Financiering Politieke Partijen	10	2.056.000	2.144.846	2.123.585
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	149.000	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek	11	290.000	349.506	307.250
- Stichting Europese Politieke Ondersteuning		0	0	4.343
- Haya van Somerenstichting	12	200.000	146.177	200.344
Verkoop informatie- en promotiemateriaal		0	0	0
Deelnemersbijdragen				
- cursisten	28	33.000	44.872	27.486
Totaal baten		6.511.200	5.932.936	6.829.583

Staat van baten en lasten over 2019

	Toelichting paragraaf	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
(in euro's)				
Lasten				
Personeelslasten	13	1.931.000	1.846.000	1.987.889
Bureaustkosten	14	526.000	513.584	522.276
Huisvestingskosten	15	206.000	215.028	195.708
Ledenadministratie	16	10.000	7.532	6.463
Algemene ledenvergaderingen	17	582.825	498.966	656.366
Bestuurskosten	18	202.317	196.354	206.812
Liberale dagen	19	9.000	9.340	9.623
Diverse commissies		20.000	2.116	2.601
Netwerken	20	30.000	34.803	53.640
Ledenraadplegingen	21	40.000	22.162	3.745
Vernieuwingsagenda		200.000	24.238	0
Permanente campagne	22	340.000	297.465	345.093
Verkiezingscampagne	23	1.627.856	1.207.214	3.631.712
Media	24	163.698	143.240	248.254
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		90.000	84.011	93.387
Kiezersbinding	25	251.835	101.804	92.623
Kostprijs informatie-en promotiemateriaal	26	0	35.174	5.233
Internationale samenwerking	27	40.000	36.549	38.809
Opleiding en training	28	258.319	149.150	155.663
Talentscouting		25.000	23.000	25.865
Overige baten / lasten	29	130.675	174.616	218.739
Totaal lasten		6.684.525	5.622.349	8.500.501
Saldo van baten en lasten		-173.325	310.587	-1.670.918

Algemene toelichting op de enkelvoudige balans en enkelvoudige staat van baten en lasten (inclusief organen)

Algemeen

De Vereniging, gevestigd te Den Haag aan de Mauritskade 21, is per 24 januari 1948 bij notariële akte opgericht. De statuten en het huishoudelijk reglement zijn voor het laatst gewijzigd op 28 november 2015.

De VVD stelt zich ten doel de toepassing van de liberale beginselen te bevorderen. De VVD streeft dit doel na door gebruik te maken van alle wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:

- a. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreiden van de liberale beginselen en het vergroten van de invloed op de nationale en internationale politiek;
- b. het bevorderen van de verkiezing van leden van de VVD in de vertegenwoordigende lichamen.

Structuur VVD

Artikel 4 van de statuten bepaalt dat de VVD één rechtspersoon is. Binnen de VVD bestaat een decentrale partijstructuur waarbij per 31 december 2019, 156 lokale netwerken en 6 regio's maximale (financiële) zelfstandigheid behouden bij de vaststelling van hun prioriteiten. Periodiek verantwoorden deze 162 VVD-organen zich daarvoor bij de ledenvergadering van de respectievelijke VVD-organen. Ook loopt er een verantwoordingslijn van deze 162 VVD-organen naar het hoofdbestuur, omdat de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt bij het hoofdbestuur. Deze cijfers zijn geïntegreerd gepresenteerd in deze jaarrekening.

Alle VVD-organen zijn conform het huishoudelijk reglement verplicht om een (model) financieel verslag op te maken en op te sturen aan het VVD-secretariaat. Indien het VVD-secretariaat dit (model) financieelverslag niet of niet tijdig ontvangt, dan is een financiële sanctie van toepassing op het betreffende orgaan. De financiële gegevens van 162 VVD-organen zijn in dit jaarrapport verwerkt als één geheel.

Groepsverhoudingen

De VVD maakt onderdeel uit van een groep, waarbij zij zelf aan het hoofd staat van de groep. Het hoofdbestuur van de VVD vormt tevens het bestuur van de Haya van Somerenstichting. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven. Deze richtlijn maakt deel uit van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen en moet in samenhang met deze Richtlijnen gelezen worden. De overige hoofdstukken in deze bundel zijn toegepast, tenzij in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven afwijkende specifieke voorschriften worden gegeven. De VVD kwalificeert zich als een kleine rechtspersoon.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van artikel 407 Boek 2 BW

De vereniging maakt gebruik van de vrijstelling uit artikel 407 lid 2 Boek 2 BW. Als gevolg hiervan is geen geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de vereniging.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het hoofdbestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De schattingen hebben betrekking op de inbaarheid van vorderingen en de schatting met betrekking tot de cijfers van de VVD-organen die niet tijdig hun cijfers hebben ingeleverd.

In het hoofdstuk waarin de namen van alle 162 VVD-organen zijn opgenomen, is achter de naam een asterisk weergegeven, indien van het desbetreffende orgaan niet of niet tijdig over hun cijfermateriaal kon worden beschikt.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden vorderingen, effecten en kortlopende schulden verstaan. Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De vereniging maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen aanschaffingen van (standaard) software modules en worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs, zoals gespecificeerd in de toelichting op de balans.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt dit toegelicht.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves inclusief onttrekkingen en toevoegingen worden door het bestuur bepaald en mutaties verlopen via bestemming van het saldo van baten en lasten. De bestemmingsreserve van het algemeen secretariaat heeft alleen betrekking op toekomstige verkiezingen. De bestemmingsreserves van de VVD-organen worden naar lokaal inzicht gevormd en kennen meerdere doeleinden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Baten

Contributie opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit-ontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden zal een bate worden verantwoord. Subsidies ter compensatie van door de vereniging gemaakte kosten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Giften worden verantwoord in de periode waarin de gift wordt ontvangen. Opbrengsten uit dienstverlening worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het saldo van baten en lasten van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de baten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen / pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenregeling van de VVD is met ingang van 2011 omgezet van een eindloonregeling naar een beschikbare premie regeling. De VVD heeft een pensioencontract afgesloten met een verzekeraar. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de verzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Leasing

De vereniging kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. De vereniging heeft operationele leasecontracten afgesloten.

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Belastingen

De VVD is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

Doorberekende kosten

De doorberekening van kosten aan gelieerde organisaties vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het rapport "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen gelieerd aan de VVD". Op basis van dit rapport is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Ministerie heeft geen voorbehoud bij het doorbelastingsmodel gemaakt.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Toelichting: Balans per 31 december 2019

Vaste activa

Algemeen

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- software	25%
- kantoorinventaris	20%
- kantoorinventaris (inrichting Mauritskade)	10%
- automatiseringsapparatuur	25%

De restwaarde van de activa is gesteld op nihil.

1. Immateriële vaste activa

	2019	2018
(in euro's)		
Ledenadministratie, migratie en website		
Aanschafwaarde per 1 januari	548.443	548.443
Bij: Investeringen		
- Software	277.150	0
Af: Desinvesteringen		
- Software	0	0
Aanschafwaarde per 31 december	825.593	548.443
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	544.693	508.805
Bij: Afschrijvingen ten laste van het boekjaar	25.722	35.888
Af: Afschrijving desinvesteringen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	570.415	544.693
Boekwaarde per 31 december	255.178	3.750

De investeringen in software hebben betrekking op de vervanging van het CRM pakket.

2. Materiële vaste activa

	2019	2018
(in euro's)		
De materiële vaste activa behoren allen tot de categorie 'andere vaste bedrijfsmiddelen' bestaande uit inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur.		
Inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur		
Aanschafwaarde per 1 januari	336.801	322.665
Bij: Investeringsen		
- Inventaris	713	11.736
- Hardware	41.564	0
- Vervoersmiddelen	0	5.500
Af: Desinvesteringen		
- Inventaris	3.485	0
- Hardware	0	0
- Vervoersmiddelen	0	3.100
Aanschafwaarde per 31 december	375.593	336.801
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	191.385	160.489
Bij: Afschrijvingen ten laste van het boekjaar	40.199	33.996
Af: Afschrijving desinvesteringen	3.485	3.100
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	228.099	191.385
Boekwaarde per 31 december	147.494	145.416

De investering in hardware heeft betrekking op het vervangen van laptops.

3. Financiering Politieke Partijen

	2019	2018
(in euro's)		
Per 1 januari nog te ontvangen totaal	468.803	342.473
Nog te ontvangen subsidie voorgaand jaar	18.063	26.274
Subsidie maximum	2.126.783	2.097.311
Te ontvangen subsidie	2.613.649	2.466.058
Ontvangen subsidie lopend jaar	-1.646.808	-1.628.508
Afrekening subsidie voorgaand jaar	-486.866	-368.747
Saldo per 31 december	479.975	468.803

De vordering met betrekking tot de Financiering Politieke Partijen heeft ultimo 2019 een looptijd van korter dan een jaar.

4. Vorderingen en overlopende activa

	2019	2018
(in euro's)		
Contributie debiteuren	2.602	8.778
Debiteuren verbonden partijen	109.662	438.035
Overige debiteuren	210.837	50.332
Waarborgsommen	7.590	7.590
Overlopende activa	43.829	90.053
Overlopende activa organen	62.526	121.259
Saldo per 31 december	<u>437.046</u>	<u>716.047</u>

De vorderingen en overlopende activa bevatten geen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

5. Liquide middelen

	2019	2018
(in euro's)		
ABN AMRO rendement beheer	1.015.586	1.014.707
ABN AMRO hoofdrekening	444.227	296.549
ABN AMRO topdeposito	817.217	816.989
ING contributie	53.909	44.028
Overige banken / liquide middelen	55.120	593.476
Liquide middelen organen	3.248.276	2.976.435
Saldo per 31 december	<u>5.634.334</u>	<u>5.742.184</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking met uitzondering van € 38.115,- waarvoor in juni 2015 een bankgarantie aan de eigenaar A. J. P. Krulder is afgegeven ter zake van het door de vereniging VVD gehuurde kantoorpand.

Het hoofdbestuur is niet rechtstreeks 'in control' over de bij de VVD-organen aanwezige lokale financiële middelen. Deze VVD-organen gebruiken hiervoor een eigen, toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem.

6. Eigen vermogen

	Bestemmings- reserve	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
(in euro's)				
Stand per 1 januari 2019	2.001.519	1.263.822	-363.016	2.902.325
Stand per 1 januari 2019 organen	1.710.111	2.609.539	-1.307.902	3.011.748
Totaal per 1 januari 2019	3.711.630	3.873.361	-1.670.918	5.914.073
Mutaties boekjaar 2018	0	0	363.016	363.016
Mutaties boekjaar 2018 organen	0	0	1.307.902	1.307.902
Resultaat boekjaar	0	0	75.845	75.845
Resultaat boekjaar organen	0	0	234.742	234.742
Resultaatbestemming 2018	-363.016	0	0	-363.016
Resultaatbestemming 2018 organen	-1.137.875	-170.027	0	-1.307.902
Stand 31 december 2019	1.638.503	1.263.822	75.845	2.978.170
Stand 31 december 2019 organen	572.237	2.439.511	234.742	3.246.490
Totaal per 31 december 2019	2.210.739	3.703.333	310.587	6.224.660

Bestemming van saldo van baten en lasten:

Om te voldoen aan onze eigen doelstelling ten aanzien van de omvang van de algemene reserve wordt hier structureel voor gespaard.

Over de bestemming van het resultaat van € 75.845,- positief kan het volgende worden gemeld: De algemene vergadering wordt voorgesteld om € 24.155,- te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 100.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.

De ledenvergaderingen van de regio's en lokale netwerken besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk. Het saldo van baten en lasten van de regio's en lokale netwerken tezamen bedraagt € 234.742,- positief.

7. Kortlopende schulden

	2019	2018
(in euro's)		
Crediteuren	396.800	799.302
Belastingen en premies sociale verzekeringen	100.890	17.651
Reservering vakantiedagen	36.875	39.715
Reservering vakantiegeld	39.015	54.662
Overlopende passiva	46.282	148.619
Overlopende passiva organen	109.503	102.177
Saldo per 31 december	729.365	1.162.126

Onder de kortlopende schulden zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Financiering Politieke Partijen

Teveel betaalde subsidiebedragen kunnen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Vereniging VVD worden teruggevorderd. Dit geldt tevens voor het politiek wetenschappelijk instituut, de Prof. mr. B.M. Teldersstichting, de politieke jongerenorganisatie JOVD en de Haya van Somerenstichting voor buitenlandse activiteiten. De geormerkte subsidiebedragen voor deze organisaties worden toegekend en uitbetaald aan de Vereniging VVD waarop de Vereniging VVD deze subsidies doorbetaalt aan de desbetreffende organisaties. Voor zover de Minister de subsidie voor deze organisaties voor een lager bedrag vaststelt, worden teveel betaalde subsidies aan deze organisaties door de Vereniging VVD teruggevorderd. De definitieve vaststelling van de subsidie heeft tot en met 2018 plaatsgevonden. De definitieve vaststelling van de subsidie 2019 vindt in 2020 plaats. De Prof. mr. B.M. Teldersstichting en de JOVD opereren verder helemaal zelfstandig.

Haya van Somerenstichting

De Vereniging VVD heeft zich garant gesteld voor de exploitatiekosten van de Haya van Somerenstichting. Volgens de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken uitgevaardigde subsidievoorschriften wordt de subsidie voor de Haya van Somerenstichting definitief vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken, na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie. De Minister heeft de subsidie vastgesteld tot en met 2018.

Huisvesting

Met de verhuurder van het kantoorpand aan de Mauritskade 21-23 te Den Haag is een huurperiode van 10 jaar overeengekomen ingaande op 1 januari 2015. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt tot 31 december 2024, € 414.000,-.

Bankgarantie

Door de ABN AMRO bank is op verzoek van de Vereniging VVD in juni 2015 een bankgarantie van € 38.115,- aan A. J. P. Krulder ter zake van het door de Vereniging VVD gehuurde kantoorpand afgegeven.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ondanks dat bij het opmaken van dit jaarrapport het Coronavirus ook Nederland in haar greep heeft, gaat het werk door. De continuïteit staat niet onder druk. De invloed op de financiële positie van de VVD zal naar verwachting beperkt blijven. Het virus heeft vooral invloed op de activiteiten die ondernomen worden zoals het organiseren van bijeenkomsten. Deze kunnen niet zoals gepland plaatsvinden.

De beschikbare subsidie 2020 vanuit de Wet Financiering Politieke Partijen is op basis van een motie van het Tweede Kamerlid Jetten opgehoogd.

Financiële instrumenten

Algemeen

De VVD maakt in de uitoefening van haar activiteiten gebruik van financiële instrumenten die de vereniging blootstelt aan krediet-en liquiditeitsrisico. De VVD maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

De debiteurenpositie van de VVD bestaat grotendeels uit een vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties voortvloeiende uit de Wet Financiering Politieke Partijen. Het resterende deel heeft betrekking op diensten die geleverd zijn aan neveninstellingen van de VVD. De VVD schat haar kredietrisico zeer laag in.

Liquiditeitsrisico

De VVD bewaakt de liquiditeitspositie door middel van periodieke controles. Het bestuur ziet erop toe dat voor de organisatie steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisico

De VVD loopt zeer beperkt renterisico aangezien de organisatie niet is gefinancierd met rentedragende leningen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting: Staat van baten en lasten over 2019

Baten

8. Contributies

	2019	2018
(in euro's)		
Contributie opbrengst VVD	2.350.963	2.475.436
	2.350.963	2.475.436

De afname van het aantal leden in 2019 heeft als gevolg dat de contributie opbrengsten in 2019 zijn afgenomen ten opzichte van 2018.

9. Overige baten

	2019	2018
(in euro's)		
Giften financiële actie onder VVD-leden	64.136	82.399
Stichting Oeconomische Politiek	0	50.000
Stichting Godefridus van Heesfonds	35.000	20.000
Bestuurdersvereniging van de VVD	20.000	20.000
Rente	1.472	773
Diverse baten	43.195	18.618
Diverse baten organen	583.768	1.350.349
	747.571	1.542.139

Giften ontvangen in 2019 groter dan € 4.500,- van natuurlijke- en rechtspersonen staan

- Ontvangen op 17 mei 2019 van Stichting Godefridus van Hees Fonds te Oostkapelle € 35.000,-;
- Toezegging voor het jaar 2019 van Bestuurdersvereniging van de VVD te Den Haag € 20.000,-;
- Ontvangen op 3 april 2019 van dhr. Nijkerk te Wassenaar € 20.000,-;

Giften ontvangen door lokale netwerken of regio's:

- Ontvangen op 3 januari 2020 (heeft betrekking op 2019) van Stichting Club van 100 Utrecht te Zeist € 5.695,-
- Ontvangen op 5 mei 2019 van Stichting Liberaal Fonds Rotterdam te Rotterdam € 6.000,-
- Ontvangen op 22 januari 2019 van Stichting Ondersteuning VVD Fractie Zeeland te Meliskerke € 7.500,-
- Ontvangen op 1 februari en 9 maart 2019 van Stichting Fractie Assistentie VVD te Den Bosch € 16.200,-
- Ontvangen gedurende het jaar 2019 van Stichting Club van 100 Drenthe te Veenoord € 15.000,-

10. Financiering Politieke Partijen

	2019	2018
(in euro's)		
Basissubsidie per jaar		181.947
Subsidie per kamerzetel € 53.828,- x 33	1.776.339	
Subsidie per lid € 6,45 x 25.557 leden	<u>164.858</u>	
	1.941.197	1.915.364
Hogere / lagere afrekening subsidie voorgaande jaren	18.063	26.274
	<u>2.144.846</u>	<u>2.123.585</u>

De subsidie in de staat van baten en lasten is inclusief afrekening voorgaande jaren.
 De subsidiebedragen inzake de Wet Financiering Politieke Partijen zijn verhoogd met het gemiddelde inflatiepercentage over 2019.
 De verhoging van de subsidiebedragen is op grond van artikel 8.5 van de Wet Financiering Politieke Partijen.

De VVD ontvangt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de subsidie Politieke Partijen voor vormings- en scholingsactiviteiten in binnen- en buitenland, voor informatievoorziening aan leden en aan niet-leden, voor het werven van leden, voor het betrekken van niet-leden bij subsidiabele activiteiten van de politieke partij, voor werving, selectie en begeleiding van politieke ambtdragers, voor het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland en activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes. Daarnaast is een deel van de subsidie bestemd voor politiek-wetenschappelijke activiteiten en activiteiten ter bevordering van politieke participatie door jongeren. Voor een gedeelte van de subsidie fungeert de VVD als intermediair. Dit gedeelte van de subsidie wordt afgedragen aan het wetenschappelijk instituut van de VVD, de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting en de jongerenorganisatie van de VVD, de JOVD. De Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties stelt de subsidie vast na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie.

11. Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek

De Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek neemt diensten af van het landelijk bureau van de VVD en vergoeden deze diensten tegen de werkelijk gemaakte kosten.

12. Haya van Somerenstichting

De doorberekening van kosten aan de Haya van Somerenstichting vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het model "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen gelieerd aan de VVD". Op basis van dit model is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het doorbelastingsmodel maakt de activiteiten van de medewerkers van de VVD inzichtelijk. Op basis van de verdeling van activiteiten worden kosten doorbelast aan de Haya van Somerenstichting.

Lasten

13. Personeelslasten

	2019	2018
(in euro's)		
Salarissen	1.370.517	1.381.266
Sociale lasten	221.103	227.454
Pensioenlasten	48.488	146.604
Opleidingskosten	23.946	9.508
Personeelsverzekeringen	21.759	24.298
Reiskostenvergoeding	45.681	50.153
Uitzendkrachten	79.276	71.180
Overige personeelskosten	35.230	77.426
	1.846.000	1.987.889

Het gemiddeld aantal fte, exclusief stagiaires, over 2019 bedroeg 24 (2018: 24). Inclusief stagiaires bedroeg het gemiddeld aantal fte in 2019 26 (2018: 28).

Over de werkzaamheden van het personeel kan het volgende worden opgemerkt: Naast de werkzaamheden van de directeur vervulden 16 fte direct aan het primaire proces gerelateerde werkzaamheden. De overige 7 fte vervulden voornamelijk ondersteunende diensten.

Op de pensioenlasten is in 2019 € 107.524,- gecorrigeerd vanwege te veel aan genomen kosten in voorgaande jaren met betrekking tot overrente.

De kosten gemaakt voor de inhuur van derden in 2018 voor permanente campagne (€35.590,-) en social media (€35.590,-) zijn geherrubriceerd. De kosten zijn opgenomen bij uitzendkrachten in plaats van bij permanente campagne en social media waar de kosten in 2018 waren opgenomen.

14. Bureaunkosten

	2019	2018
(in euro's)		
Software en randapparatuur	49.769	79.504
Netwerkbeheer	123.594	63.087
Afschrijvingskosten ledenadministratie	25.722	35.888
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	38.458	33.996
Afschrijvingskosten vervoermiddelen	1.375	0
Kantoorbenodigheden	14.094	12.580
Archief	1.552	2.200
Accountant	35.170	31.975
Administratieve ondersteuning	7.581	11.900
Abonnementen	2.618	3.441
Juridisch advies	29.123	2.642
Autokosten	12.081	13.194
Bankkosten	31.121	35.761
Porti	26.569	24.766
Telefoon	34.063	37.839
DSL verbinding	14.127	14.127
Kopieermachines	66.567	119.376
	513.584	522.276

De stijging van de kosten voor netwerkbeheer hebben voornamelijk betrekking op werkzaamheden ten behoeve van de overgang naar het werken in de "cloud".

15. Huisvesting

	2019	2018
(in euro's)		
Huurlasten	111.254	109.395
Servicekosten	37.228	21.310
Schoonmaakkosten	32.579	27.490
Diverse kosten gebouw	31.225	34.853
Belastingen	2.742	2.660
	215.028	195.708

16. Ledenadministratie

Het betreffen hier voornamelijk kosten gemaakt voor het innen van contributie anders dan het gestandaardiseerde proces.

17. Algemene ledenvergaderingen

De kosten voor de algemene ledenvergaderingen van het Algemeen Secretariaat zijn in 2019 afgenomen ten opzichte van 2018. De werkzaamheden met betrekking tot de festivals, waar de algemene ledenvergaderingen deel van uit maken, worden zoveel mogelijk op eigen krachten uitgevoerd. Dit heeft een daling van de kosten tot gevolg.

18. Bestuurskosten

	2019	2018
(in euro's)		
Kosten Hoofdbestuursleden	49.773	44.912
Vergaderkosten	23.040	27.788
Advertentiekosten overleden prominenten	15.508	4.356
Representatiekosten	2.648	2.877
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	3.812	3.812
Prinsjesdagbijeenkomst	38.033	37.224
Bestuurskosten organen	63.541	85.843
	196.354	206.812

Het Hoofdbestuur van de VVD bestaat ultimo 2019 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed.

19. Liberale dagen

In 2019 is er net als in 2018 één liberale dag georganiseerd met als onderwerp de miljoennota.

20. Netwerken

De thematische netwerken zijn zoals verwacht steeds meer activiteiten en bijeenkomsten gaan organiseren. Voor 2019 zijn er striktere afspraken gemaakt om de kosten van de bijeenkomsten te reduceren.

21. Ledenraadplegingen

De twee in de begroting opgenomen ledenraadplegingen zijn gecombineerd georganiseerd wat een kostenbesparing heeft opgeleverd.

22. Permanente campagne

Van de vergelijkende cijfers van 2018 is een deel van de kosten geherrubriceerd naar uitzendkrachten, zie personeelskosten.

De lager uitgevallen kosten worden voornamelijk veroorzaakt door de zogenaamde "extra's" voorlopig niet uit te voeren.

23. Verkiezingscampagne

	2019	2018
(in euro's)		
Gemeenteraadsverkiezingen	0	3.445.999
Tweede Kamerverkiezingen	0	0
Provinciale Statenverkiezingen	1.159.127	185.713
Europese verkiezingen	48.087	0
	1.207.214	3.631.712

24. (Social) Media

	2019	2018
(in euro's)		
Hostingskosten	17.504	16.306
Onderhoud website en social media activiteiten	64.698	162.525
Diverse mediakosten organen	61.038	69.423
	143.240	248.254

Van de vergelijkende cijfers van 2018 is een deel van de kosten van "onderhoud website en social media activiteiten" geherrubriceerd naar uitzendkrachten, zie personeelskosten.

In 2018 was eenmalig extra geïnvesteerd in online communicatie- en campagneactiviteiten.

25. Kiezersbinding

	2019	2018
(in euro's)		
Kiezersbinding	39.803	51.826
Kiezersbinding organen	62.001	40.797
	101.804	92.623

De kosten voor kiezersbinding blijven achter bij de begroting. Toch is dit een onderwerp waar veel aandacht aan wordt gegeven. Het nog in ontwerpfase zijn van mogelijke nieuwe activiteiten zorgen voor de lagere kosten.

26. Informatiemateriaal

De kosten van informatiemateriaal betreffen affiches, strooiemateriaal en verkoopartikelen.

27. Internationale samenwerking

	2019	2018
(in euro's)		
Contributies: Liberal Internationals (LI), de European Liberal, Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE)		
Contributies	34.893	34.498
Reis- en verblijfkosten	1.657	4.311
	36.549	38.809

28. Opleiding en Training

	2019	2018
(in euro's)		
Landelijke cursussen	74.468	78.858
Regionale en lokale cursussen	1.291	421
Landelijke activiteiten waaronder eLearning	2.896	15.941
Vergaderkosten	1.472	1.455
Regionale en lokale cursussen door organen	69.023	58.988
	149.150	155.663

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

29. Overige baten / lasten

	2019	2018
(in euro's)		
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	10.600	0
Overige kosten organen	164.016	218.741
	174.616	218.741

VVD-Organen

De balans en de staat van baten en lasten van onderstaande VVD-organen zijn verwerkt in dit jaarrapport in de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten. De financiële gegevens van onderstaande organen zijn gecontroleerd door de respectievelijke kascommissies.

VVD-organen:	VVD-organen:
1 Aalsmeer/Uithoorn	66 Hollands Kroon
2 Achterhoek	67 IJmond
3 Almere	68 IJsselvallei
4 Alphen aan den Rijn e.o.	69 Katwijk
5 Altena	70 Kempenbroek
6 Ameland	71 Kerkrade
7 Amstelveen e.o.	72 Krimpenerwaard
8 Amsterdam	73 Kromme Rijnstreek
9 Antwerpen	74 Lansingerland
10 Apeldoorn-Brummen	75 Laren-Blaricum-Eemnes *
11 Arnhem	76 Leeuwarden
12 Assen	77 Leiden *
13 Barendrecht-Albrandswaard-Ridderkerk	78 Leiderdorp-Zoeterwoude
14 Best Oirschot Veldhoven	79 Leidschendam-Voorburg
15 Bodegraven-Reeuwijk	80 Liemers-Lingewaard
16 Bommelerwaard	81 Lisse
17 Boxtel	82 Londen
18 Brabantse Biesbosch	83 Lopikerwaard
19 Brainport Regio	84 Maas en Geul
20 Breda	85 Maashorst
21 Brussel	86 Maasland
22 BUCH	87 Mark, Leij en Donge
23 Buren, Neder-Betuwe, Tiel	88 Marklanden
24 Capelle aan den IJssel	89 Meierijstad *
25 Centraal Limburg	90 MerweDrecht
26 China	91 Midden
27 Coevorden	92 Midden-Groningen
28 Côte d'Azur	93 Molenlanden
29 Culemborg	94 MSW
30 De Bilt	95 New York
31 De Fryske Wâlden	96 Nieuwegein
32 De Graafschap	97 Nissewaard
33 De Kempen	98 Noord
34 De Langstraat	99 Noord Drenthe
35 De Noordwijkse VVD	100 Noord-Holland
36 De Zeeuwse VVD	101 Noord-Oost Friesland
37 Delft	102 Noord-Oost Twente
38 Den Helder-Schagen	103 Noordwest-Veluwe
39 Drenthe Centraal	104 Oegstgeest
40 Duitsland	105 Oost
41 Edam-Volendam-Beemster	106 Oost Achterhoek
42 Eemdelta-BBS	107 Oosterhout
43 Eemland	108 Oost-Groningen
44 Eemsdelta	109 Oss-Bernheze
45 Geldrop-Mierlo	110 Parkstad en Omstreken
46 Genève	111 Peelland
47 Goeree-Overflakkee	112 Pijnacker-Nootdorp
48 Gooi en Vechtstreek	113 Purmerend
49 Gouda	114 Rijk van Nijmegen
50 Greiden, Marren en Wad	115 Rijn, Vecht en Venen
51 Groningen-Haren	116 Rijswijk
52 Gulick en Overmaas	117 Roosendaal-Woensdrecht *
53 Haaren	118 Rotterdam
54 Haarlem Zandvoort	119 Rucphen-Zundert
55 Haarlemmermeer	120 Salland
56 HAL	121 Scheldebrug
57 Hanzenetwerk (Regio Zwolle)	122 Schiedam-Vlaardingen
58 Hart van Brabant	123 's-Gravenhage
59 Hart van Gelderland	124 s-Hertogenbosch en Sint-Michielsgestel
60 Heemstede-Bloemendaal	125 Staphorst *
61 Heeze-Leende	126 Terschelling
62 Het Hogeland	127 Texel
63 Hillegom	128 Teylingen
64 Hilversum	129 Tilburg
65 Hoeksche Waard	130 Twente Centraal

131 Utrecht		147 Westfriesland	
132 Utrechtse Heuvelrug		148 Westland	
133 Vallei en Veluwe		149 West-Twente	
134 Vechtdal		150 Wijdmeren	*
135 Venlo en Omstreken		151 WOLW	
136 Vijfheerenlanden		152 Zaanstad	
137 Vlieland	*	153 Zeist	
138 Voorne		154 Zoetermeer	
139 Voorschoten		155 Zuid	
140 Vught		156 Zuiderzee	
141 Waadhoeke		157 Zuid-Holland	
142 Waddinxveen		158 Zuid-Holland West	*
143 Washington D.C.		159 Zuidoost Drenthe	
144 Wassenaar		160 Zuidoost Friesland	
145 West-Betuwe		161 Zuidoost Utrecht	
146 Westerkwartier		162 Zuidplas	

Van de met een asterik aangegeven VVD-organen zijn om verschillende redenen geen (juiste) cijfers bekend, althans niet ten tijde van het opstellen van dit jaarrapport. Voor deze VVD-organen is een schatting opgenomen.

Den Haag, 13 juni 2020
Hoofdbestuur,

Partijvoorzitter
Mevrouw C. van der Wal-Zeggelink

Landelijk penningmeester
De heer dr. A. van Nimwegen

Algemeen secretaris
Mevrouw drs. Van Veen-Koopal

Vice voorzitter
De heer drs. E. J. M. Wetzels

Bestuurslid
De heer M. J. M. Krom

Bestuurslid
De heer R. de Heer

Bestuurslid
De heer L. W. Salemink

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

De tekst wordt opgenomen na goedkeuring van de jaarrekening.

De goedkeuring is geagendeerd tijdens de algemene vergadering op 13 juni 2020.

Statutaire bepalingen

In de statuten artikel 12.2 is geregeld dat aan de landelijk ledenvergadering alle bevoegheden toekomen die niet door de wet, deze statuten of bij huishoudelijk reglement aan andere organen zijn opgedragen.

In artikel 13.2 van de statuten is vastgelegd dat het hoofdbestuur in de jaarlijkse landelijke ledenvergadering zijn jaarverslag uitbrengt en verantwoording aflegt over zijn in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

In artikel 11.6 en 17.6 van het huishoudelijk reglement is vastgelegd dat de besturen van respectievelijk een regio en lokaal netwerk het jaarverslag voorlegt.

Bijlagen

Staat van baten en lasten over 2019 van het Algemeen Secretariaat van de VVD

	Toelichting paragraaf	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
(in euro's)				
Baten				
Contributies		1.690.000	1.540.888	1.616.179
Overige baten		327.000	163.803	191.790
Financiering Politieke Partijen		2.056.000	2.144.846	2.123.584
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	149.000	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek		290.000	349.506	307.250
- Stichting Europese Politieke Ondersteuning		0	0	4.343
- Haya van Somerenstichting		200.000	146.177	200.344
Verkoop informatie- en promotiemateriaal		0	23.735	61.348
Deelnemersbijdragen - cursisten		33.000	44.872	27.486
Totaal baten		4.745.000	4.562.828	4.681.324
Verkiezingscampagne		0	0	0
Totaal baten exclusief verkiezingscampagne		4.745.000	4.562.828	4.681.324

Staat van baten en lasten over 2019 van het Algemeen Secretariaat van de VVD

	Toelichting paragraaf	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
(in euro's)				
Lasten				
Personeelslasten		1.931.000	1.846.000	1.987.889
Bureaunkosten		526.000	513.584	522.276
Huisvestingskosten		206.000	215.028	195.708
Ledenadministratie		10.000	7.532	6.463
Algemene ledenvergaderingen		360.000	314.374	435.587
Bestuurskosten		115.000	132.813	120.969
Liberale dagen		9.000	9.340	9.623
Diverse commissies		20.000	2.116	2.601
Netwerken		30.000	34.803	53.640
Ledenraadplegingen		40.000	22.162	3.745
Vernieuwingsagenda		200.000	24.238	0
Permanente Campagne		340.000	297.465	345.093
Verkiezingscampagne		1.200.000	676.059	808.772
Media		100.000	82.202	178.831
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		90.000	84.011	93.387
Kiezersbinding		150.000	39.803	51.826
Kostprijs informatie-en promotiemateriaal		0	35.174	66.581
Internationale samenwerking		40.000	36.549	38.809
Opleiding en Training		110.500	80.127	96.675
Talentscouting		25.000	23.000	25.865
Overige baten / lasten		0	10.600	0
Totaal lasten		5.502.500	4.486.983	5.044.340
Verkiezingscampagne		1.200.000	676.059	808.772
Totaal lasten exclusief verkiezingscampagne		4.302.500	3.810.923	4.235.568
Saldo baten en lasten inclusief verkiezingscampagne		-757.500	75.845	-363.016

Gelieerde neveninstellingen

In dit hoofdstuk worden een overzicht gegeven van de activiteiten van gelieerde neveninstellingen met eigen rechtspersoonlijkheid.

In willekeurige volgorde

Haya van Somerenstichting

De stichting heeft als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van activiteiten gericht op ontplooiing en ondersteuning van initiatieven in het buitenland inzake het doen handhaven van de mensenrechten, het doen ontstaan van de parlementaire democratie, ter uitdraging van de liberale gedachte in het algemeen en ten bate van liberale groeperingen en instellingen in andere landen dan Nederland, in het bijzonder -zulks geheel in overeenstemming met de verklaring van de rechten van de mens van 10 december 1948 als vastgesteld door de algemene vergadering van de Verenigde Naties- in hun relatie tot en ten behoeve van de te Den Haag gevestigde vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), alsmede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting heeft voorts als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van politieke opleidings- en trainingsactiviteiten ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), zomede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting is opgericht in 1975 en heeft haar zetel in Den Haag. De inkomsten van de Haya van Somerenstichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Programma Maatschappelijke Transformatie (Matra). Matra heeft als doel het transformatieproces te ondersteunen van landen in Eurazië naar een democratisch en marktgeoriënteerd bestel. Het hoofdbestuur van de VVD vormt ook het bestuur van de Haya van Somerenstichting.

Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD)

De JOVD is een onafhankelijke politieke organisatie van en voor jonge liberalen. De JOVD is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid en werd in 1949 opgericht. Sinds 2002 maakt de Vereniging VVD samen met de JOVD jaarlijks afspraken aan de hand waarvan het jongerenbeleid wordt geconcretiseerd. De activiteiten zijn opgesplitst in het kweken van politieke belangstelling bij jongeren en het verzorgen van opleiding en training van jongeren. De afspraken worden elk jaar geëvalueerd en besproken door het hoofdbestuur van de Vereniging VVD met het bestuur van de JOVD.

Prof. Mr. B.M. Teldersstichting

De Teldersstichting is de wetenschappelijke instelling ten behoeve van de Vereniging VVD en het liberalisme. De stichting werd opgericht in 1954. Het curatorium van de stichting houdt toezicht op de wetenschappelijke kwaliteit van de publicaties. Het curatorium bestaat uit vijftien personen, waaronder steeds twee hoofdbestuursleden van de vereniging VVD. Bij de stichting zijn zes personen werkzaamheden onder leiding van de directeur dr. P.G.C. van Schie. De inkomsten van de stichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie voortvloeiend uit de Wet subsidiëring politieke partijen.

Stichting Ivo Opstelten Foundation

De stichting is op 24 april 2009 opgericht en heeft haar zetel in Den Haag. Het doel van de stichting is het werven van fondsen ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen

De stichting is in mei 2007 opgericht en is gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft als doel het inzamelen van gelden en organiseren van activiteiten ten behoeve van campagnes van de VVD verkiezingen.